

Jurnal '99 este o lucrare semnată de Maia Ciobanu, ce se înscrie în ciclul intitulat "*Jurnal*", a cărei primă filă a fost realizată în anul 1988. Structura lucrării este cât se poate de semnificativă în ceea ce privește trimiterile titlului. Autoarea își realizează propriul jurnal într-o manieră muzicală proprie, citând frânturi, fragmente din lucrările create într-un anumit an calendaristic (în cazul de față 1999), rememorând afectiv, prin intermediul acestora, numeroase întâmplări curente, detalii aparent lipsite de importanță, aducând în prim plan starea de spirit dominantă a respectivei perioade – o "introspecție" sui-generis. Lucrarea se înscrie în categoria celor tematice (semnal tematic de natură ritmică), tema revenind asemenea unui leitmotiv. Deschiderile spațiale, dualitatea planurilor, configurările heterofonice, frumusețea cântului la vioară, multitudinea timbrajelor și revenirea mereu la semnalul tematic conferă rotunjime și unitate lucrării, învăluind-o într-un nimb meditativ.

În fine, *Nostramusique*, o lucrare dedicată clarinetistului Aurelian Octav Popa și semnată de Dan Dediu, aduce din nou în prim plan interferența, realizată în concert, a evoluției **live** a solistului cu muzica de pe CD. Totul pornește de la timbrul clarinetului (catifelat, senzual), prezentat, prin intermediul acestei creații, în toată splendoarea sa. Este o mostră de "bel-canto" clarinetistic, în cadrul căreia protagonistului (un **homo ludens** contemporan) îi place jocul, contaminându-i iremediabil pe toți cei din jurul său. Aurelian Octav Popa este un maestru al realizării unei veritabile sinergii a receptării artistice, un virtuoz ce-i fascinează în "joacă" chiar și pe creatori.

Remarc, în încheiere, valoarea deosebită a celor patru producții muzicale electronice.

Carmen POPA

Marginalii la un concert extraordinar

În cadrul concertelor festive, susținute cu prilejul împlinirii celor 80 de ani de la crearea Societății Compozitorilor Români, în Sala "Mihail Jora" a Societății Române de Radiodifuziune a avut loc un concert a cappella - într-adevăr, extraordinar! - închinat creatorilor români de muzică destinată formațiilor corale. Conducerea Corului Academic Radio a aparținut lui Dan Mihai Goia, cel ce și-a făcut ucenicia în ambianța spirituală elevată a corului "Madrigal", legat - **aere perennius**... - de numele lui Marin Constantin. Dan Mihai Goia este și un muzicolog profund, care și-a ales ca teză de doctorat un subiect pretențios: personalitatea creatoare a renescentistului Don Carlo Gesualdo Principe da Venosa.

În concertul formației dirijate de Dan Mihai Goia am putut audia opus-uri de

compozitori din încercata generație enesciană, din cea postenesciană, din generația lui Tiberiu Olah precum și din constelația compozitorilor ajunși în plină maturitate artistică. George Enescu a fost prezent cu piesa *Waldgesang*, înscrisă, cu binecunoscuta-i măiestrie, în neoromantismul sonor autohton. Marțian Negrea ne-a atras atenția prin tulburătorul *Psalm 123*, în care elemente ale neoromantismului și ale artei sonore psaltice se îmbină armonios, iar arta lui Mihail Jora s-a bucurat de un real succes prin interpretarea impresionantului poem *Toaca*, punct culminant în muzica legată de corul a cappella, din perioada istorică a României interbelice. În contextul curentului religios tradițional ni s-a înfățișat Paul Constantinescu, cu *Heruvic* și *Ca pre Împăratul* din *Liturghia în stil psaltic*. Lucrarea a fost tălmăcită cu o uimitoare măiestrie; se cuvine a aprecia și contribuțiile prețioase ale solistului - preotul Florian Paraschiv. Spre finele primei părți a concertului am auzit populara piesă *Alunelul* de Nicolae Lungu, *Suita scurtă* de Alexandru Pașcanu și *Lăutăreasca* de Vinicius Grefiens; toate ar putea fi socotite ca minunate bijuterii corale, în care se preia creator cântecul și dansul țărănesc din România. O mențiune specială pentru valorificarea capodoperei lui Sigismund Toduță - *Arhaisme* -, apropiată ca stil de creația lui Paul Constantinescu (ne referim la melos, deoarece tratarea polifonică este mult mai densă).

În partea a doua a manifestării, *Ave Maria* de Vasile Spătăreanu se asociază la o nouă estetică a acestui dotat compozitor, ce-și desfășoară o bogată activitate în vechiul centru de cultură din Iași; este o muzică religioasă tributară noului romantism. Dan Buciu ne-a impresionat plăcut prin originalul poem liric *Visare*, încadrat tot în noul romantism muzical, în puternic contrast cu senina compoziție *Sună punguliță, sună*, scrisă de un mare continuator al prelucrărilor de muzică populară - Constantin Arvinte - într-un discurs sonor de o indiscutabilă Autenticitate. Solistul - Marian Someșan - a fost foarte expresiv. Din ciclul conceput de Radu Paladi pe versurile celui nemurit de popor - Mihai Eminescu - s-a tălmăcit poemul *Când însuși glasul gândurilor tace*, ciclul premiat de Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, ce continuă cu succes linia madrigalelor lui Paul Constantinescu. Adrian Pop - reprezentant de frunte al școlii din Cluj-Napoca - ne-a fermecat prin inspiratul său cor *Strade- stradele*, Vasile Timiș - situat pe linia estetică a neoclasicului Poulenc - ne-a dăruit seninele *Trei valsuri* pe versuri de Eminescu, pentru ca o muzică plină de euforie, precum sublimul *Tatăl nostru* de Irina Odăgescu-Țuțuianu să constituie punctul culminant al seriei: e vorba de un poem "neo-psaltic", cu o îmbinare expresivă și personală de tradiție și inovație.

O contribuție convingătoare a avut-o, în această manifestare, și pianista Carmen Săndulescu.

În concluzie, am asistat la un concert remarcabil, în care Dan Mihai Goia a reliefat o profundă cunoaștere a muzicii corale românești, punând într-un con de lumină pe de o parte piesele religioase, ce au la bază străvechiul tezaur al "stranei", iar pe de altă parte "noul romantism" prezent și în ramura colului a

cappella; în felul acesta, atât dirijorul cât și unul dintre cele mai bune coruri din țară - Corul Academic Radio - au adus un vibrant omagiu neamului nostru de cântăreți. Trebuie subliniat faptul că sala a fost plină până la refuz, iar dialogul dintre public și interpreți a fost de-a dreptul înălțător, cu multiple rezonanțe în sufletele acelora pentru care "arta este nostalgia lui Dumnezeu"...

Doru POPOVICI

Veșnica tinerețe a șlagărului românesc

Am avut onoarea de a prezenta (de această dată alături de documentatul meu coleg de la Radio, Titus Andrei), ca și în urmă cu cinci ani, concertul de muzică ușoară, aniversar al UCMR, rezultat din eforturile conjugate ale compozitorului-dirijor Ionel Tudor și ale neobositului său coleg de breaslă Mircea Drăgan, Ce păcat însă că nu reușim decât atât de rar și doar la ocazii festive să ne "strângem rândurile", dovedind lumii că este total fals prohodul cântat muzicii ușoare românești tradiționale! Studioul de concerte al Radiodifuziunii ne-a oferit, la a 80-a aniversare a UCMR, imaginea unui gen mereu tânăr, plin de vitalitate. Sala a fost arhiplină, cu un public entuziast, cald, receptiv; mai toți creatorii omagiați (în frunte cu Temistocle Popa) au ținut să asiste la această veritabilă sărbătoare a genului, iar cei care au lipsit - precum Aurel Giroveanu, Horia Moculescu sau Marcel Dragomir - au putut asculta la radio înregistrarea concertului...

Am tot amintit de Radio - și nu întâmplător redacția de specialitate de la Radio România a primit anul acesta Premiul revistei "Actualitatea muzicală" a UCMR -, pentru că această instituție a rămas unicul bastion (nu mă refer, firește, la puzderia de posturi particulare, care numai românești n-ar părea a fi dacă din când în când nu s-ar auzi vocile crainicilor!) de difuzare consecventă și imparțială a muzicii ușoare românești. Regretabil, TVR (deci televiziunea publică, plătită cu banii noștri, ai abonaților) pare a fi uitat (poate își amintește acum, în ceasul al 12-lea...) că există milioane de telespectatori care tânjesc după vocile vedetelor noastre și după șlagărele autentice. Festivalul de la Mamaia (în care TVR este implicată) a ajuns o umbră și oricum promovează orice, numai muzică ușoară nu; concursurile de gen "Șlagăre în devenire" și "Steaua fără nume" au dispărut... Ce exemplu mai bun vreți decât acela că însuși acest concert-eveniment nu a sensibilizat pe nimeni de la TVR, nefiind filmat? Ehe, dacă era o licență cu imitații, gen "Ploaia de stele", ce s-ar mai fi înghesuit!

Tinerețea șlagărului românesc de muzică ușoară a fost dovedită convingător de reluarea - firește, în alte interpretări (deși nu toate foarte fericite alese) - a unor piese "clasice" ale genului, veșnic "verzi" (**ever-green**), cu o